

YARALANMALARDA
İLK YARDIM

- Yara nedir ?
- Kaç çeşit yara vardır ?
- Yaraların ortak belirtileri nelerdir ?
- Yaralanmalarda ilkyardım nasıl olmalıdır ?
- Ciddi yaralanmalar nelerdir ?
- Ciddi yaralanmalarda ilkyardım nasıl olmalıdır ?
- Göğüs yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır ?
- Karın yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır ?
- Kafatası ve omurga yaralanmalarının ilkyardım nasıl olmalıdır ?

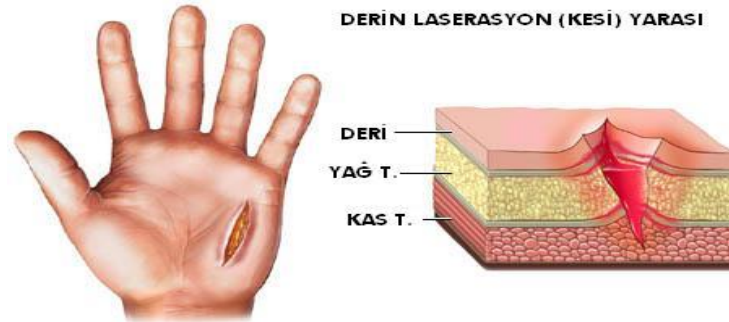
YARA NEDİR?

- Bir travma sonucu deri yada mukoza bütünlüğünün bozularak koruma özelliğini yitirmesi durumudur.
- Kan damarları, sinir, kas gibi yapılar da etkilenebileceğinden enfeksiyon riski artar.

YARA ÇEŞİTLERİ

1. Kesik Yaralar

- Bıçak, çakı, cam gibi kesici aletlerle oluşur.
- Genellikle basit yaralardır. Derinlikleri kolay belirlenir.

YARA ÇEŞİTLERİ

2. Ezik Yaralar

- Taş yumruk yada sopa gibi etkenlerin çarpması ile oluşan yaralardır.
- Yara kenarları eziktir.
- Çok fazla kanama olmaz, ancak doku zedelenmesi ve hassasiyet vardır.

YARA ÇEŞİTLERİ

- 3. Delici Yaralar
- Uzun ve sivri aletlerle oluşan yaralardır.
- Yüzey üzerinde derinlik hakimdir.
- Aldatıcı olabilir tetanos tehlikesi vardır.

YARA ÇEŞİTLERİ

- 4. Parçalı Yaralar

- Dokular üzerinde bir çekme etkisi ile meydana gelir.
- Doku ile ilgili tüm organ, saçlı deride zarar görebilir.

YARA ÇEŞİTLERİ

- 5.Enfekte Yaralar
- Mikrop kapma ihtimali olan yaralardır.
- Enfeksiyon riski yüksek yaralar şunlardır:
 - Gecikmiş yaralar (6 saatten fazla),
 - Dikişleri ayrılmış yaralar,
 - Kenarları muntazam olmayan yaralar,
 - Çok kirli ve derin yaralar,
 - Ateşli silah yaraları,
 - Isırma ve sokma ile oluşan yaralar.

YARALARIN ORTAK BELİRTİLERİ

- Ağrı
- Kanama
- Yara kenarının ayrılması

Ciddi Yaralar Nelerdir?

- Kenarları birleşmeyen veya 2-3 cm olan yaralar,
 - Kanaması durdurulamayan yaralar,
 - Kas veya kemiğin görüldüğü yaralar,
 - Delici aletlerle oluşan yaralar,
 - Yabancı cisim saplanmış olan yaralar,
 - İnsan veya hayvan ısırıkları,
 - Görünürde iz bırakma ihtimali olan yaralar.
- ciddi yaralardır

YARALANMALARDA İLK YARDIM

- Yaşam bulguları değerlendirilir (CAB),
- Yara yeri değerlendirilir,
 - Oluş şekli
 - Süresi
 - Yabancı cisim varlığı
 - Kanama vb.

Kanamalarda İlk Yardım

- Kanama durdurulur,
- Üzeri temiz bezle kapatılır, (nemli bir bez),
- Tetanos konusunda uyarıda bulunulur,
- Yara içi kurcalanmamalıdır,
- Gerekirse yara üzerine bandaj uygulanır,
- Tıbbi yardım istenir (112).

Önemli

- Yaraya saplanan

yabancı cisimler

çıkarılmaz!!!,

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARI

- Göğsün içine giren cisim, akciğer zarını veya akciğerleri yaralamış olabilir

Delici göğüs yaralanması belirtileri

- Yoğun ağrı
- Solunum zorluğu
- Morarma
- Kan tükürme
- Açık pnömotoraks (Göğüsteki yarada nefes alıyor görüntüsü)

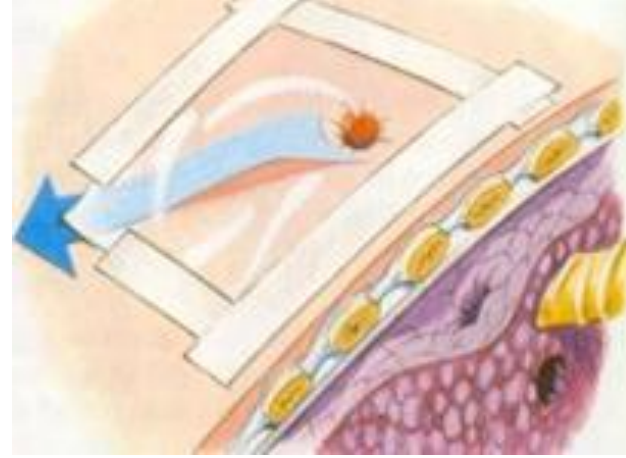
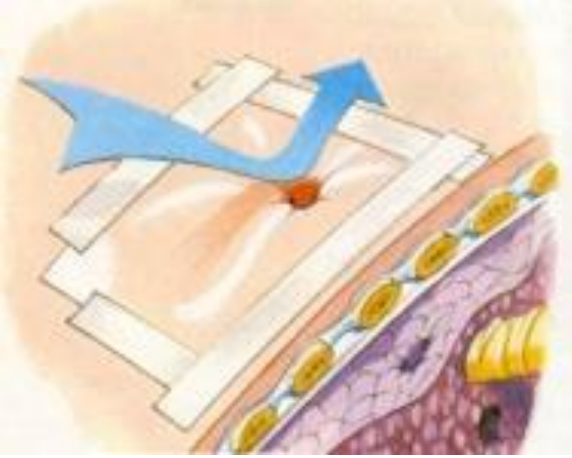
Delici Göğüs Yaralanmalarında İlk Yardım

- Bilinç kontrolü yapılır
- Yaşam bulguları (CAB) değerlendirilir
- Bilinci açık ise yarı oturur pozisyonda oturtulur
- Yara üzeri şekilde görüldüğü gibi kapatılır
- Ağızdan hiçbir şey verilmez,
- Yaşam bulguları sık sık kontrol edilir,
- Şok önlemleri alınmalıdır.
- Tıbbi yardım istenir (112).

Delici Göğüs Yaralanmalarında İlk Yardım

- Nefes alma sırasında yaraya hava girmesini engellemek, Nefes verme sırasında havanın dışarı çıkmasını sağlamak için yara üzerine konan bezin bir ucu açık bırakılır.

DELİCİ KARIN YARALANMALARI

- Karın bölgesindeki organlar zarar görebilir,
- İç ve dış kanama ve buna bağlı şok oluşabilir,
- Karın tahta gibi sert ve çok ağrılı ise durum ciddidir,
- Bağırsaklar dışarı çıkabilir.

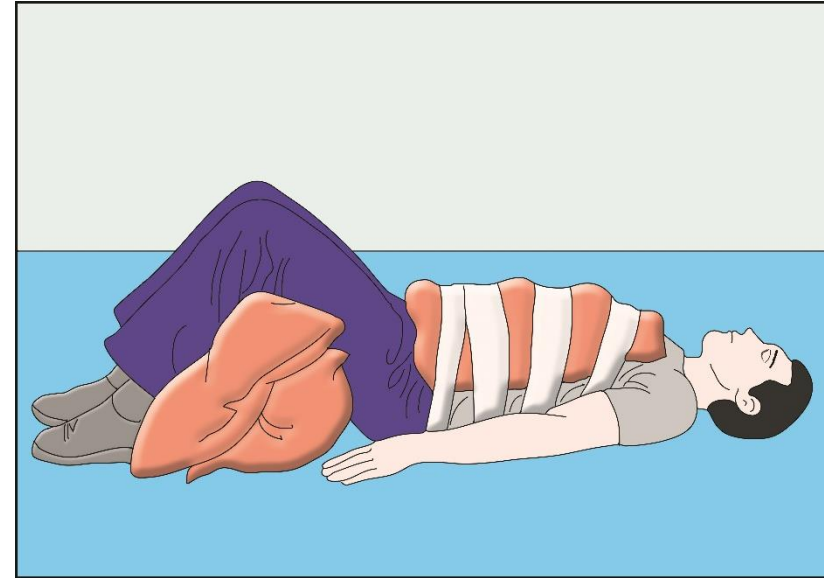
Delici Karın Yaralanmalarında İlk Yardım

- Yaralının bilinç kontrolü yapılır,
- Yaralının yaşam bulguları kontrol edilir,
- Dışarı çıkan organlar içeri sokulmaya çalışılmaz, üzerine geniş ve nemli temiz bir bez örtülür,

Delici Karın Yaralanmalarında İlk Yardım

- Bilinç yerinde ise sırt üstü pozisyonda bacaklar bükülmüş olarak yatırılır, ısı kaybını önlemek için üzeri örtülür,
- Ağızdan yiyecek yada içecek bir şey verilmez,
- Yaşam bulguları sık sık izlenir,
- Tıbbi yardım istenir (112).

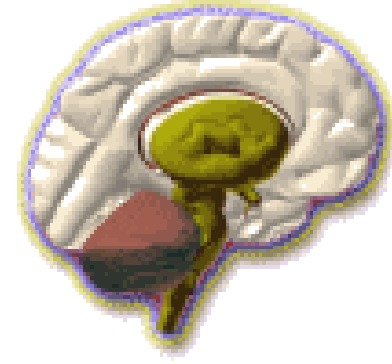

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- Önemli organları saklayan kafatası ve omurga yaralandığı durumlarda merkezi sinir sistemi ağı etkilenebileceğinden önemli yaralanmalardır.
- Trafik kazalarında ölümlerin % 80'i bu nedenle olmaktadır

Kafatası Yaralanmaları Çeşitleri

- Saçlı deri yaralanmaları
- Kafatası kırıkları
- Yüz yaralanmaları
- Omurga yaralanmaları

1. Saçlı Deride Yaralanmalar :

- Darbe sonucu saç derisi kafatası yüzeyi üzerinde yer değiştirebilir ve kolayca ayrılabilir.
- Bu durumda çok fazla miktarda kanama olur, bu nedenle öncelikle kanamanın durdurulması gereklidir

2. Kafatası Kırıkları:

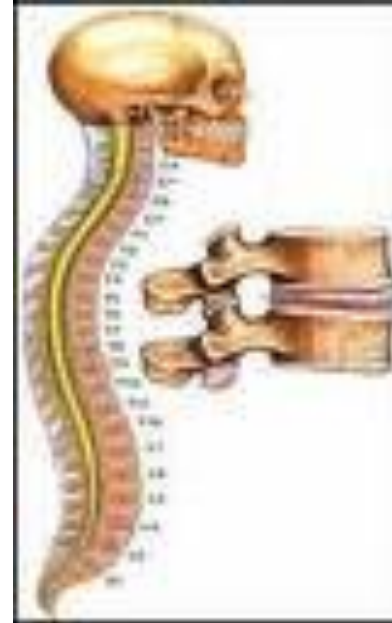
- Kafatası kırıklarında beyin zedelenmesi, kemiğin kırılmasından daha önemlidir.

3.Yüz Yaralanmaları:

- Ağız ve burun yaralanmalarında solunum ciddi şekilde etkilenebilir
- Duyu organları zarar görebilir.
- Bir yüz yaralanması sonucunda burun, çene kemiği kemiklerinde yaralanma görülebilir.

4-Omurga (bel ve boyun kemiği)

- En çok zarar gören bölge bel ve boyun bölgesidir ve çok ağrılıdır.
- Kazalarda en çok boyun etkilenir.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI NEDENLERİ

- Yüksekten düşme
- Baş ve gövde yaralanması
- Trafik kazaları (Otomobil veya Motosiklet)
- Spor ve iş kazaları
- Yıkıntı altında kalma

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARİ BELİRTİLERİ

- Bilinç düzeyinde değışmeler,
- Hafıza değışiklikleri yada hafıza kaybı
- Başta, boyunda ve sırtta ağrı
- Elde ve parmaklarda karıncalanma yada his kaybı
- Vücudun herhangi bir yerinde tam yada kısmi hareket kaybı

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARİ BELİRTİLERİ

- Baş yada bel kemiğinde şekil bozukluğu
- Burun ve kulaktan beyin omurilik sıvısı ve kan gelmesi
- Baş, boyun ve sırtta dış kanama
- Sarsıntı, denge kaybı
- Kulak ve göz çevresinde morluk

ÖNEMLİ UYARI !!!

Hastada hiçbir belirti yoksa bile,

- Yüz ve köprücük kemiği yaralanmaları
- Tüm düşme vakaları
- Trafik kazaları
- Bilinci kapalı tüm hasta / yaralılar

Kafa ve omurga yaralanması olarak kabul edilmelidir.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Bilinç kontrolü yapılır,
- Yaşam bulguları değerlendirilir,(CAB)
- Hemen tıbbi yardım istenir (112),
- Bilinci açıksa hareket etmemesi sağlanır,
- Her hangi bir tehlike söz konusu ise düz pozisyonda sürüklenir,
- Baş-boyun-gövde eksenini bozulmamalıdır,

- Sedyeye baş-boyun gövde eksenini bozulmadan yerleştirilir
- Taşınma ve sevk sırasında sarsıntıya maruz kalmaması gerekir,
- Tüm yapılanlar ve hasta/yaralı hakkındaki bilgiler kaydedilmeli ve gelen ekibe bildirilmelidir,
- Asla yalnız bırakılmamalıdır.